

Listina práv je sama o sobě k ničemu

- CZ24 News | 1. srpna 2023

Země není svobodná, protože má krásně sepsanou listinu základních práv. To je historické ponaučení vykoupené desetimiliony lidských životů.

Amerického soudce nejvyššího soudu Antonina Scaliu jmenoval do funkce prezident Ronald Reagan. Je známý svým konzervativním názorem na americkou Ústavu. Tvrdí, že úkolem soudce není vymýšlet, jaký by ústavní text mohl mít význam, kdybychom se na něj podívali moderníma očima.

Na téma listiny práv uvedl (*překlad a mezititulky autor*) :

„Zeptáte-li se studentů práva, co činí svobodné země svobodnými, je nejčastější odpovědí, že listina základních práv.“

Každá banánová republika má listinu práv

„Pokud si myslíte, že listina práv je to, čím se liší svobodné země od druhých, jste blázni. Každá banánová republika na světě má listinu práv. Každý doživotní prezident má listinu práv. Listina práv bývalé říše zla, Sovětského svazu, byla mnohem lepší než ta naše. Myslím to doopravdy. Byla výrazně lepší. My garantujeme svobodu slova a tisku. Super. Oni garantovali svobodu slova, tisku, shromažďování a protestování a každý, kdo byl přistižen při snaze omezovat kritiku vlády, měl být pohnán k odpovědnosti. To je krása.“

Pergamenová záruka

„Ale to jsou jen slova na papíře. Zakladatelé USA by to nazvali pergamenová záruka. Když celé léto ve Filadelfii debatovali o ústavě, nemluvili o listině práv, ta přišla až potom. Zdravá ústava znamená zdravou politickou strukturu.“

„Ústava Sovětského svazu nezabránila centralizaci moci u jedné osoby v jedné straně. Když se to stane, je konec, game over. Listina práv se stane pergamenovou zárukou.“

Takto hájil Antonin Scalia důležitost politické struktury definované ústavou a zejména [dělbou moci](#).

Právo na blahobyť

Listina práv bývalého Sovětského svazu, která byla schválena v roce 1977, byla opravdu dechberoucí. Zahrnovala například:

- Muži a ženy mají stejná práva včetně například nároku na stejnou mzdu, kulturní aktivity a povýšení.
- Všichni občané Sovětského svazu mohou užívat všech sociálních, ekonomických, politických a osobních práv a svobod.
- Socialistický systém zajišťuje rozšiřování práv a svobod občanů a neustálé zlepšování jejich životního standardu.

Ani to nestačilo.

V článku 41 uvádí listina, že „občané Sovětského svazu mají právo na odpočinek a volný čas“. Článek 44 dává právo na bydlení a článek 46 na využití kulturních požitků. Článek 49 říká: „Každý občan má právo kritizovat práci státních orgánů. Pronásledování kritiků je zakázáno.“

Je libo gulag nebo gilotina?

Nicméně ústava Sovětského svazu nebránila koncentraci moci u jedné osoby nebo politické instituce. Proto dopadli sovětské občané podobně jako francouzští občané po dobytí Bastilly, kdy si schválili podobně [vzletnou listinu základních práv](#). Jedni pod gilotinou, druzí v gulagu. Gilotina, nebo gulag? Listina základních práv moc nepomohla.

Dělba moci a dělba moci

Zakladatelé USA to věděli, protože pečlivě studovali zkušenosti [antických demokracií](#) a tehdy moderní poznatky [Johna Lockeho a barona de Montesquieu](#).

V prvním kroku důkladně zvažovali všechny varianty [rozdělení moci mezi různé instituce](#). Teprve poté obrátili svoji pozornost na listinu základních práv.

Prvních deset dodatků americké Ústavy bylo schváleno najednou v roce 1791, více než deset let po jejím schválení. První dodatek chrání svobodu slova, vyznání a shromažďování, pátý až osmý dodatek právo na řádný proces. Druhý dodatek, který je předmětem vášnivých sporů, chrání právo na život, neboť dává každému americkému občanovi právo vlastnit zbraň.

Nějakou logiku to má, jak dokazuje novinový článek z roku 1933 v New York Times:

Povolení nosit zbraň bylo odebráno židům ve Wroclawi

„Policejní prezident města vydal nařízení, podle kterého musí všichni občané, kteří jsou nyní nebo v minulosti byli židovské víry a mají povolení nosit zbraň, tuto obratem odevzdat policejním autoritám.“

SUNDAY, APRIL 23, 1933

PA

latt;
End

ard" for
roach

to the hands
rkers of the
Herr and
sse have
ruing from
enterprises,
n years, at
lic fund, in
used in fa-
World War,
religion.
rr and Frau
add the

Permission to Possess Arms Withdrawn From Breslau Jews

Wireless to THE NEW YORK TIMES.
BRESLAU, April 21.—The Police President of this city has decreed that "all persons now or formerly of the Jewish faith who hold permits to carry arms or shooting licenses must surrender them forthwith to the police authorities."

The order is justified officially on the ground that Jewish citizens have allegedly used their weapons for unlawful attacks on members of the Nazi organization and the police.

Inasmuch as the Jewish population "cannot be regarded as trustworthy," it is stated, permits to carry arms will not in the future be issued to any member thereof.

THE MONETARY PROBLEM HOLDS WORLD ATTENTION

Need for Currency Adjustments and
Stabilization Prime Issue Before
Roosevelt and MacDonald.

HERRIOT BRINGS GOLD PLEA

Decade's Use of Metal for International

[ZDROJ](#)